

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА „СПЕЦИАЛИЗИРАНИ БИЗНЕС СИСТЕМИ” АД, гр. София

през второто тримесечие на 2008г.,
съгласно чл.100о, ал.4, т.2 от ЗППЦК

1. Важни събития за „Специализирани Бизнес Системи” АД, настъпили през второто тримесечие на 2008г. (01.04.2008г. – 30.06.2008г.)

През периода Дружеството се развива в насока основния предмет на дейност, а именно сделки с информационна и комуникационна техника и технологии.

През второто тримесечие на 2008г. „Специализирани Бизнес Системи” АД участва в тържни процедури по ЗОП и обслужва корпоративни клиенти.

В периода са договорени или осъществени следните по-значими доставки

- договор за доставка на компютърна техника, софтуер и периферни устройства, сключен с Булгартрансгаз ЕАД, от 24.06.2008г. на стойност 463 600 лева без ДДС.

- договор за доставка на компютърна техника с Консорциум Конпармон и краен получател Министерство на образованието и науката на стойност 1 820 000 лева без ДДС

- договор с МИЕ на РБ за безвъзмездна финансова помощ за развитие на клъстери – фаза II, ефективен от 28.05.2008, стойност 50 000 Евро без ДДС

- договор с Кауфланд България за доставка на продукти в търговската верига, ефективен от 02.06.2008

- изпълнени са доставките по договор с МФ на РБ за доставка на техника по проект „Модернизиране на системата за изтърпяване на наказания в България – Доставка на екипировка за информационни технологии и офис оборудване за системата за лишаване от свобода в България – лот 3, доставка на офис оборудване за обединена информационна система ОИС на стойност 581 650,83 евро без ДДС

На 16.05.2008 в Търговския регистър е вписано дружеството КТТ Зенит АД, явяващо се асоциирано на Специализирани Бизнес Системи АД. Предмета на дейност на новото дружество е трансфер на научни знания и технологии в областта на машиностроенето, енергетиката, авиацията, телекомуникационните и информационни технологии. Специализирани бизнес системи АД е придобило 49% от капитала на дружеството.

2. Описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправено „Специализирани Бизнес Системи” за останалата част от финансовата година

През периода няма промяна относно основните рискове и несигурности пред дружеството. За пълнота поясняваме отново основните рискови фактори и политиката на СБС АД.

РИСКОВИ ФАКТОРИ

Инвестирането в акциите на Дружеството е свързано с определена степен на риск.

Потенциалните инвеститори трябва внимателно да прочетат и осмислят представената по-долу информация за основните специфични рискове, свързани с дейността на Дружеството, преди да вземат решение да придобият акции, емитирани от Дружеството.

Предупреждаваме потенциалните инвеститори, че действителните бъдещи резултати от дейността на Дружеството могат да се различават съществено от прогнозните резултати и очаквания в резултат на множество фактори, включително посочените по-долу рискови фактори.

Последователността в представянето на рисковите фактори отразява виждането на Управителния съвет относно конкретната им значимост към настоящия момент за дейността на Дружеството, както и вероятността те да се случат на практика.

Инвестициите в акции на Дружеството ще бъдат подложени на различни рискове – рискове, специфични за самото Дружество, както и общите рискове, на които са подложени всички стопански субекти в страната. Приходите и печалбата на Дружеството могат да бъдат неблагоприятно засегнати от множество външни фактори: стопанска конюнктура; способностите на Дружеството да развива успешно своя бизнес; икономическия климат в страната и други, основните от които са разгледани по-долу:

Конкретни Рискови фактори, свързани с дейността на „Специализирани Бизнес Системи” АД

Рисковете могат да бъдат разделени по различни критерии в зависимост от техния характер, проявление, особености на Дружеството, промени в неговия капитал и възможността рискът да бъде елиминиран или не. Практическо приложение в конкретния случай намира разделянето на рисковете в зависимост от възможността или невъзможността риска да бъде преодолян, респективно елиминиран. Този критерий разделя рисковете на систематични и несистематични:

Систематични рискове – рискове, които зависят от общите колебания в икономиката като цяло. Инвеститорът не би могъл да влияе върху тях, но може да ги отчете и да се съобразява с тях;

Несистематични рискове – представляват частта от общия инвестиционен риск, които са специфични за “Специализирани Бизнес Системи” АД и за отраслите, в които неговите дружества осъществяват дейността си и може да бъде управляван;

Систематични рискове

Систематичните рискове са тези, които действат извън емитента и оказват ключово влияние върху дейността и състоянието му. Те са свързани със състоянието на макроикономическа среда, политическата стабилност и процеси, регионалното развитие и др. Основното ограничаване и влиянието на систематичните рискове е събирането и анализирането на текущата информация, както и използването на прогнози от независими източници за състоянието на системата като цяло. В тази връзка емитента би следвало да реорганизира дейността си, съобразявайки се с влиянието на систематичните рискове и прогнозните разчети в страната, в която извършва предмета си на дейност.

Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с възможността лихвените равнища, при които “Специализирани Бизнес Системи” АД финансира своята дейност да се увеличат и като

резултат на това нетните доходи на дружеството да намалее. Лихвеният риск се включва в категорията на макроикономическите рискове, поради факта, че предпоставка за промяна в лихвените равнища е появата на нестабилност във финансовата система на страната като цяло.

Този риск може да се управлява посредством балансираното използване на различни източници на финансов ресурс.

Инфлационен риск

Инфлационният риск се свързва с вероятността инфлацията в страната да повлияе на реалната възвращаемост на инвестициите в стопанския сектор. До въвеждането на валутния борд, инфлационният риск имаше осезаемо въздействие върху резултатите на стопанските единици. След въвеждането на стабилизационната програма, валутния борд и фиксирането на курса на лева спрямо германската марка като резервна валута, инфлацията в България значително намалее, което доведе до стабилизиране на макроикономическата обстановка като цяло. Така сравнително ниската степен на инфлационен риск в страната след 1998 г. позволи на стопанските предприятия да генерират не-инфлационни доходи от дейността си, както и значително улесни прогнозирането на краткосрочните и средносрочните бъдещи резултати. Въпреки положителната картина, касаеща индекса на инфлацията в страната, трябва да се има предвид факта, че отвореността на българската икономика и фиксирания курс BGN/EUR поражда риск от внос на инфлация.

Политически риск

Политическият риск отразява влиянието на политическите процеси в страната върху стопанския и инвестиционния процес като цяло и по-конкретно върху възвращаемостта от инвестициите. Степента на политическия риск се определя с вероятността за промени в неблагоприятна посока на водената от правителството дългосрочна икономическа политика и като следствие от това – негативни промени в инвестиционния климат. Други фактори, които също влияят на този риск, са евентуалните законодателни промени и по-точно тези, които касаят стопанския и инвестиционния климат в страната.

Въпреки проведените непопулярни действия (ликвидиране на губещи предприятия, съкращения в бюджетния сектор и др.), свързани с провеждането на структурна реформа в страната, няма индикации за промяна в пазарната ориентация на провежданите от правителството икономически и законодателни реформи. В тази връзка промяна в степента на политическия риск може да настъпи след провеждането на следващите редовни парламентарни избори или след преждевременна оставка на правителството.

Постигнатата политическа стабилност след месец февруари 1997 г., както и въвеждането на валутен борд в страната също значително намалиха влиянието на политическия риск за България. Това със сигурност дава своето отражение върху всички стопански структури в страната, в т.ч. и върху дейността на “Специализирани Бизнес Системи” АД. Започналият процес на синхронизиране на националното законодателство с това на страните от Европейския съюз, предстоящото приемане на страната ни към Европейския съюз, както и приемането от страна на България на редица международни ангажименти (тригодишното споразумение с МВФ; задълженията на България, произтичащи от членството ѝ в Световната търговска организация и др.) действат също в посока минимизиране на политическия риск.

Валутен риск

Валутният риск се свързва с възможността приходите на стопанските субекти в страната да бъдат повлияни от промените на валутния курс на лева спрямо други валути. В страна със силно отворена икономика като България, нестабилността на местната валута е в състояние да инициира сравнително лесно обща икономическа нестабилност и обратно – стабилността на местната валута да се превърне в основа на общоикономическата стабилност.

Фиксирането на курса на лева към германската марка (а към настоящия момент към единната европейска валута - евро) при въвеждането на системата на паричен съвет в страната на 1 юли 1997 г. доведе до ограничаване на колебанията в курса на националната валута спрямо наложилите се чуждестранни валути като основни.

Засега обаче би могло да се счита, че валутният риск за инвестиции в български лева остава по-висок в сравнение с този при инвестиции в еврозоната, доколкото стабилността на системата на фиксиран валутен курс е зависима от равнището на валутните резерви на централната банка и от платежния баланс на страната.

Несистематични рискове

Това са рисковете, които представляват частта от общия инвестиционен риск, специфични за самото дружество и отрасъла. Несистематичните рискове могат да бъде разделени на две: секторен (отраслов) риск, касаещ несигурността в развитието на даден отрасъл като цяло, и общофирмен риск, произтичащ от спецификите на конкретното дружество.

Отраслов (секторен) риск

В портфейла на “Специализирани Бизнес Системи” АД са включени дружества от различни отрасли, чиито специфични рискови характеристики не могат да бъдат обхванати изцяло. Различните рискове, влияещи върху дейността на “Специализирани Бизнес Системи” АД оказват влияние върху резултатите и върху доходността на акциите на дружеството.

Отраслова структура на инвестициите

Отрасли

Фирмен риск

Фирменият риск е свързан с естеството на дейност на дружествата, като за всяко дружество е важно възвращаемостта от инвестираните средства и ресурси да съответства на риска, свързан с тази инвестиция. В тази връзка основният фирмен риск е свързан пряко с диверсификацията на портфейла от дружества на “Специализирани Бизнес Системи” АД. Неправилно подобрите инвестиции могат да доведат до намаление на приходите и на рентабилността, както и на възможностите за нови придобивания и инвестиции в нови дейности. Управлението на фирмения риск най-общо се свежда до активното управление и диверсификация на портфейла от дружества, наемането на висококвалифицирани специалисти при вземане на управленски решения на стратегическо ниво и засилен контрол върху прилагането на приетите планове и стратегии на развитие.

Бизнес рискът

се предопределя от самото естество на дейност на дружествата, включени в портфейла на емитента. Този риск се дефинира като несигурността, свързана с получаването на приход, присъщ както за отраслите, в които дружествата функционират, така и за

начина на осъществяване на продажбите и на оказване на услугите. Нормално е приходите на “Специализирани Бизнес Системи” АД да варират в течение на времето като функция на промените в обема на продажбите на стоки и услуги от дъщерните дружества и на свързаните с тях

Кредитен риск - Кредитният риск е свързан с възможността пред “СБС” АД да се финансира с помощта на заемни средства в кратки срокове и на приемливи лихвени нива. Към настоящия момент е налице значително предлагане на кредити в банковата система, но вследствие на предприетите от БНБ мерки за ограничаване на кредитната експанзия на банките, чрез промяната на политиката спрямо минималните задължителни резерви, това може да се промени. В тази връзка следва да се посочи, че дейността на “СБС” АД е свързана с поемането на **лихвен риск**. Тъй като Дружеството финансира част от дейността си с привлечени средства, евентуално увеличение на пазарните лихвени проценти ще доведе до увеличение на разходите на Дружеството по обслужване на взетите заеми и до съответно намаление на неговата печалба.

Ликвидния риск се свързва с вероятността Дружеството да изпадне в състояние трудно да посреща задълженията си или в невъзможност да ги обслужва. На този етап пред СБС АД няма подобен риск.

Валутен риск

Валутния риск в дейността на “СБС” АД е свързан с цените на стоките, определяни във валути, различни от евро. Евентуалните отрицателни разлики от промените на валутни курсове биха намалили финансовия резултат. Като се има предвид обстоятелството, че “СБС” АД извършва продажбите на стоки и услуги основно на територията на страната в лева или в евро, както и че продажбите, реализирани зад граница са основно към контрагенти от ЕС и цените се договарят в евро, може да се предположи, че валутния риск в дейността на емитента е сведен до приемлив минимум. В същото време голяма част от доставките са концентрирани от контрагенти в Азия, при което договорите за доставка се сключват в щатски долари. При актуалната тенденция в курса на щатския долар, дружеството реализира допълнителни приходи от положителни курсови разлики.

Основните начини, чрез които “СБС” АД се стреми да ограничава действието на валутния риск са:

- Хеджиране на валутния риск
- Договаряне на цени на продажби зад граница изключително в евро

Операционен риск

Операционният риск представлява риск от загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития. Операционно събитие е събитие, водещо до отклонение на действителните от очакваните резултати от дейността в резултат на грешки и неправилно функциониране на системи, хора, процеси. Операционното събитие води/би довело до отрицателен икономически резултат и/или до допълнителни разходи.

Загуба от операционно събитие е финансовият ефект, свързан с проявление на операционни събития и отразен във финансовите отчети на дружествата. В този смисъл настоящата дефиниция не включва пропуснати алтернативни ползи, нереализирани приходи, както и разходи, свързани с програми по ограничаване на операционните рискове.

Дефиницията на операционния риск включва следните основни източници на риск за

“СБС” АД – персонал, процеси, системи и външни събития.

- **Персонал** - може да предизвика проблеми в управлението на Емитента, организационната му структура или други неблагоприятни събития, свързани с дейността на персонала. Проявлението на тези рискове се дължи на липса на опит, недостатъчно ефективно обучение на персонала, неадекватни контролни механизми, невнимание, умисъл, недостиг на персонал или други фактори;
- **Процеси** - отнасят се до риска, произтичащ от нарушения в установените процеси, неспазване на указанията и провежданите политики;
- **Системи** – системният риск се свързва с частично или цялостно прекъсване на системите по отношение обслужване на вътрешните и външните операции на емитента;
- **Външни събития** - могат да включват измами от външни лица, предумишлени действия, природни бедствия, тероризъм или вандализъм.

“СБС” АД се стреми да ограничава въздействието на основните операционни рискове като:

- В “СБС” АД на ключови позиции работят специалисти с национален и международен опит и доказани професионални качества;
- Ръководството на дружеството се стреми да осигури адекватно заплащане и прилага гъвкави схеми за стимулиране на служителите, като се стреми по този начин да минимизира риска от напускането на ключови служители;
- Персонала се обучава по програми за повишаване на квалификацията и организационната компетентност;
- Използва сигурна и проверена система за достъп, обработка и съхранение на информацията;

Механизми и техники на дружеството за оптимизиране и управление на риска

Елементите, очертаващи рамката на управление на отделните рискове, са пряко свързани с конкретни процедури за своевременно предотвратяване и решаване на евентуални затруднения в дейността на “СБС” АД, които включват следните основни направления:

- пазарен дял;
- инвестиционна политика;
- финансови показатели;
- оптимизиране структурата, качеството и възвращаемостта на активите на дружеството;
- оптимизиране структурата на привлечените средства с оглед осигуряване на ликвидност и намаляване на финансовите разходи на дружеството.

Дейността на “СБС” АД по отношение управлението на риска е съсредоточена в няколко направления, някои от които са:

- цялостна политика по управлението на активите и пасивите на дружеството;
- ценова политика;

- състояние и динамика на инвестициите на дружеството и тенденции за тяхното най-ефективно използване;
- ефективно управление на паричните потоци на Дружеството.

3. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ за второто тримесечие на 2008г., съгласно изискванията на чл.33, ал.1, т.6 от НАРЕДБА № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа

3.1. Информация за промените в счетоводната политика през отчетния период, причините за тяхното извършване и по какъв начин се отразяват на финансовия резултат и собствения капитал на емитента

За периода на второто тримесечие на 2008 г. и към момента няма настъпили промени в счетоводната политика на Дружеството.

3.2. Информация за настъпили промени в икономическата група на емитента, ако участва в такава група

За периода на второто тримесечие на 2008 г. няма настъпили промени в икономическата група на Дружеството.

3.3. Информация за резултатите от организационни промени в рамките на емитента, като преобразуване, продажба на дружества от икономическата група, апортни вноски от дружеството, даване под наем на имущество, дългосрочни инвестиции, преустановяване на дейност

3.3.1. За периода няма настъпило преобразуване в рамките на Дружеството;

3.3.2. През отчетния период са настъпили промени в дългосрочните инвестиции на Дружеството, като последното е придобило 49% от капитала на новоучредено дружество с наименование КТТ Зенит АД, за 24 500 лева.

3.3.4. За текущия период Дружеството няма преустановени дейности и не е извършвало продажба на дружества от икономическата група.

4. Данни за лицата, притежаващи пряко и непряко най-малко 5 на сто от гласовете в общото събрание към края на съответното тримесечие, и промените в притежаваните от лицата гласове за периода от края на предходния тримесечен период

Акционери, притежаващи най-малко 5 на сто от гласовете в ОСА на “Специализирани Бизнес Системи” АД

	Име	Брой акции	% от капитала

1.	Кирил Николов Желязков	20 634	20,63%
2.	Борислав Иванов Братанов	5 031	5.03%
3.	Антоанета Пеева Желязкова	11 171	11,17%
4.	„СБС - Специализирани Бизнес Системи”ООД	25 217	25,22 %

* Представената информация е към 30.06.2008г.

5. Данни за акциите, притежавани от управителните и контролни органи на емитента към края на съответното тримесечие, както и промените, настъпили за периода от края на предходния тримесечен период за всяко лице поотделно

5.1.Притежавани акции към 30.06.2008г. от Членове на Съвета на директорите

	Име	Брой акции	% от капитала
1.	Кирил Николов Желязков	20 634	20.63%
2.	Борислав Иванов Братанов	5 031	5.03%
3.	Чавдар Тодоров Тодоров	483	0.48%

5.2.Промяна в броя на притежаваните гласове за периода 31.03.2008г. – 30.06.2008г.

	Име	ВИД на сделката - придобиване/прехвърляне	Брой акции	% от капитала
1	Кирил Николов Желязков	няма	20 634	20.63%
2	Борислав Иванов Братанов	няма	5 031	5.03%
3	Чавдар Тодоров Тодоров	няма	483	0.48 %

* Представената информация е към 30.06.3008г.

6. Друга важна информация

6.1. Към второто тримесечие на 2008 г. Дружеството няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал.

6.2. Към второто тримесечие няма изменение в отпуснатите от емитента или от негово дъщерно дружество заеми, предоставяне на гаранции или поемане на задължения общо към едно лице или негово дъщерно дружество, в това число и на свързани лица.

6.3. В рамките на второто тримесечие на 2008г. Дружеството не е сключило съществени сделки със свързани лица.

Изпълнителен Директор:

София, 30.07.2008